

➤ Infectiepreventie in de wijkverpleging

Wat hebben we gedaan?

In de periode maart t/m augustus 2025 zijn we uitgebreid in gesprek gegaan met verpleegkundigen en managers bij wijkverpleging organisaties in Limburg.

Wat hield het onderzoek in?

We hebben interviews uitgevoerd over infectiepreventie. Het doel was om in kaart te brengen hoe professionals dit ervaren binnen hun dagelijkse werk en welke factoren infectiepreventie kunnen belemmeren of bevorderen. Ook hebben we gevraagd op welke manier de cliënt, de collega's, de protocollen of de organisatie hier een rol in kunnen spelen.

Waarom?

Eerder onderzoek uit andere regio's en andere landen toonde aan dat binnen de wijkverpleging infectiepreventie erg lastig kan zijn.

Wie zijn wij?

Wij zijn onderzoekers bij de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG) Mosa. Dit is een samenwerking tussen de GGD Zuid-Limburg en de Universiteit Maastricht.

We werken bij dit onderzoek samen met het IP & AMR Zorgnetwerk Limburg.

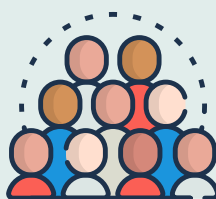

Wie hebben er deelgenomen aan de interviews?

Totaal 20 deelnemers
7 managers,
13 verpleegkundigen,
Vanuit 9 organisaties.

Deelnemende organisaties:
4 grote, 5 kleinere,
Verspreid door Limburg,
Geen ZZP'ers geïnterviewd.

Wat meer informatie:
17 vrouwen, 3 mannen,
Gemiddeld 37 jaar oud,
Gemiddeld 7 jaar in functie.

Aan iedereen die ons heeft geholpen door deel te nemen, **enorm bedankt!**

Welke onderwerpen kwamen vaak naar voren?

"De wijkverpleging volgt soms als een wormvormig aanhangsel achter intramuraal aan."

"Ik zie niet hoe mijn collega's een handeling uitvoeren, dus ik kan hen daar dan ook niet op aanspreken."

"Het merendeel van onze cliënten is denk ik niet heel actief bezig met infectiepreventie."

"9 van de 10 keer krijgen we het van de familie te horen, in plaats van de transferverpleegkundige."

Belangrijkste bevindingen

Alle geïnterviewde professionals gaven aan infectiepreventie belangrijk te vinden.

"Ik denk dat infectiepreventie de basis is van veilige zorg."

Cliënten hebben een belangrijke rol bij infectiepreventie, bijvoorbeeld door te zorgen voor zeep of voor een hygiënische zorgomgeving.

Regelmatig binnen teams communiceren over infectiepreventie kan ervoor zorgen dat de meningen gelijk worden getrokken en dat collega's vaker op dezelfde manier handelen.

Er moet worden gezorgd voor de juiste beschermingsmiddelen en informatie. Dit is bijvoorbeeld informatie over welke infectieziekte een cliënt heeft.

De organisatie speelt een grote rol in het mogelijk maken van infectiepreventie.

Daarnaast kan de inzet van ZZP'ers dit lastiger maken.

Protocollen voor infectiepreventie zijn meestal duidelijk en toepasbaar, maar zijn nog niet altijd goed vindbaar of toegankelijk.

Professionals deden een aantal aanbevelingen:

- Duidelijk aangeven aan cliënten, maar ook aan hun naasten, welke informatie zij allemaal moeten delen, zoals infectieziekte-dragerschap.
- Afspreken met een cliënt dat één kamer (of een deel ervan) in ieder geval schoon wordt gehouden, zodat daar hygiënische zorg kan plaatsvinden.
- Vaker praten met collega's over infectiepreventie. Dit kan bijvoorbeeld door met elkaar te sparren over 'waarom' sommige richtlijnen nodig zijn.
- Overweeg om cliënten te vragen ook op infectiepreventie te letten, bijvoorbeeld door professionals aan te spreken op handhygiëne.

Wat gaan we nu doen?

Op basis van deze bevindingen is er een vervolgproject gestart. Het doel hiervan is om een pakket praktische hulpmiddelen te ontwikkelen om infectiepreventie in de wijkverpleging vanuit meerdere invalshoeken makkelijker te maken. Hulpmiddelen zijn bijvoorbeeld materialen om cliënten meer te betrekken bij infectiepreventie, instrumenten die de communicatie en samenwerking tussen collega's stimuleren en praktische ondersteuning die organisaties helpt om infectiepreventie beter te faciliteren en borgen.

Wat wordt er al gedaan?

Professionals gaven verschillende voorbeelden om infectiepreventie te bevorderen. Deze worden vaak nu al in de praktijk toegepast:

Een afsluitbare kist met materialen bij de cliënt thuis, met daarop een 'boodschappenlijst' voor eventuele middelen die de cliënt zelf moet aanschaffen.

Een AI-chatbot die vragen over infectiepreventie kan beantwoorden op basis van informatie uit de protocollen van de organisatie.

Als een huis te vervuild is voor hygiënische zorg, afspreken dat de cliënt naar het kantoor of de intramurale instelling komt.

De naasten van cliënten te betrekken bij de intakegesprekken van de cliënt, zodat zij op de hoogte zijn van wat er van de cliënt wordt gevraagd of verwacht.

Wat is er verder beschikbaar?

Hieronder vindt u een aantal bestaande hulpmiddelen voor infectiepreventie in de wijkverpleging.

[Podcast 'Infectiepreventie in de wijkverpleging' van de AMR Zorgnetwerken](#)

[Zipnet: Enorm veel info en tools, bijvoorbeeld folders voor cliënten](#)

[Zorg voor Beter: Eén plek met allerlei praktische info over zorg aan ouderen](#)

[Opgenomen webinars over infectiepreventie en AMR van Zorgnetwerk GAIN](#)

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd door de AWPG Mosa in samenwerking met het IP & AMR Zorgnetwerk Limburg.

Jorg van Beek, MSc
Promovendus

Dr. Famke Houben
Senior Onderzoeker

Daphne Ketelaars, MSc
Junior Onderzoeker

Dr. Casper den Heijer
Arts-Epidemioloog Maatschappij & Gezondheid Infectieziektebestrijding

Prof.dr. Christian Hoebe
Hoogleraar Sociale Geneeskunde en Arts-Epidemioloog Maatschappij & Gezondheid Infectieziektebestrijding

[088 880 5651](tel:088-880-5651)

jorg.vanbeek@ggdzl.nl